

Begroting 2026

Begroting RAZ 2026

Definitief

Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad

14 juli 2025

Begroting 2026

Begroting RAZ 2026

Definitief

Rekenkamer Amsterdam-Zaandstad

14 juli 2025

DEFINITIEF

Dit betreft de *Begroting RAZ 2026 inclusief eerste begrotingswijziging 2025* van de Rekenkamer Amsterdam-Zaandstad.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Beleidsbegroting 2026	5
2.1	Onderzoeksprogramma's	5
2.2	Paragrafen	6
3.	Financiële begroting 2026	10
3.1	Programmabegroting 2026	10
3.2	Toelichting op de programmabegroting 2026	11
3.3	Specificatie naar taakvelden	13
3.4	Investeringsbegroting	14
3.5	Uiteenzetting financiële positie	15
4.	Eerste begrotingswijziging 2025	21
4.1	Toelichting eerste begrotingswijziging 2025	21
4.2	Resumé eerste begrotingswijziging 2025	23

1. Inleiding

De gemeenten Amsterdam en Zaanstad hebben sinds 2005 gezamenlijk een rekenkamervoorziening. Vanaf 1 juni 2010 vindt de samenwerking plaats op basis van een gemeenschappelijke regeling. In verband met wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in 2022 is de gemeenschappelijke regeling op 6 juli 2024 aangepast, samen met een aantal aanvullende wijzigingen naar aanleiding van de nieuwe beleidsvisie van de rekenkamer. Met de herziene versie van de gemeenschappelijke regeling is de naam gewijzigd naar Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad (RAZ), hierna de rekenkamer.

Missie en beleidsvisie van de rekenkamer

Onze missie is bij te dragen aan een transparante, betrouwbare en lerende gemeente en daarmee bij te dragen aan de versterking van de lokale democratie. Dit doen we conform onze wettelijke taak door onafhankelijk onderzoek te doen naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Op die manier leveren we een bijdrage aan het verbeteren van de controlerende functie van de raad en daarmee van het lokaal bestuur. Jaarlijks stelt de rekenkamer voor de aangesloten gemeenten onderzoeksprogramma's vast.

Begroting 2026 en de eerste begrotingswijziging 2025

Dit document bevat de *Begroting 2026* en de *eerste begrotingswijziging 2025*.

Begroting 2026

De begroting bestaat uit een beleidsbegroting (hoofdstuk 2) en een financiële begroting (hoofdstuk 3). De beleidsbegroting bevat een toelichting op de onderzoeksprogramma's en de voorgeschreven paragrafen over het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering. In de financiële begroting staat ook de meerjarenbegroting voor de periode 2026-2028.

In de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld dat de beide gemeenteraden eens in de zes jaar de gemeentelijke bijdragen aan de rekenkamer zullen vastleggen. In 2023 hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad besloten om de huidige samenwerking te continueren en de jaarlijkse (geïndexeerde) gemeentelijke bijdragen, die golden voor de periode 2016-2021, voort te zetten voor de jaren 2024 tot en met 2028. Voor 2026 is de gemeentelijke bijdrage voor Amsterdam begroot op € 2.574.490 en voor Zaanstad op € 259.080.

Eerste begrotingswijziging 2025

De oorspronkelijk vastgestelde *Begroting 2025* is geactualiseerd. Voorgesteld wordt om het jaarresultaat 2024 toe te voegen aan de algemene reserve en de baten en de lasten zijn bijgesteld. Om de toekomstige afschrijvingskosten van de investeringsuitgaven voor het nieuwe kantoorinterieur te dekken, wordt een onttrekking gedaan aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten. De gewijzigde *Begroting 2025* wordt in hoofdstuk 4 nader toegelicht.

Procedure vaststelling van de begroting

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient het bestuur van de rekenkamer jaarlijks een begroting vast te stellen. De rekenkamer heeft een ontwerpbegroting opgesteld en voorgelegd aan het Overlegorgaan RAZ. Het Overlegorgaan RAZ - samengesteld uit vertegenwoordigers van de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad - gaf een positief advies over de ontwerpbegroting. Op 8 juli 2025 gaf de raad van Amsterdam een positieve zienswijze op de begroting. De raad van Zaanstad heeft op 10 juli 2025 eveneens een positieve zienswijze op de voorgelegde begroting afgegeven.

Het bestuur van de rekenkamer heeft na de besluitvorming in de raden de *Begroting 2026* ongewijzigd vastgesteld op een lastentotaal van € 2.988.685. Het lastentotaal van de *Begroting 2025* na eerste wijziging is vastgesteld op € 2.959.688. De vastgestelde begroting wordt op grond van artikel 11 van de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam toegestuurd aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en de gemeenteraden van deelnemende gemeenten.

Amsterdam, 14 juli 2025

Annelies Daalder
Directeur Rekenkamer Amsterdam-Zaandam

A handwritten signature in blue ink, consisting of a horizontal line followed by a large, stylized 'N' shape.

2. Beleidsbegroting 2026

2.1 Onderzoeksprogramma's

Wat is de doelstelling van de rekenkamer?

De rekenkamer heeft als doel de controlerende rol van de gemeenteraden te versterken door, conform onze wettelijke taak, onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De rekenkamer onderzoekt de resultaten van het gemeentelijk beleid, de bedrijfsvoering en de informatievoorziening aan de raad.

Welke onderzoeken worden uitgevoerd?

Jaarlijks stelt de rekenkamer voor elke deelnemende gemeente een onderzoeksprogramma vast, dat wordt toegezonden aan de gemeenteraad en het college van de desbetreffende gemeente. De onderzoeksprogramma's worden ook gepubliceerd op de website van de rekenkamer. In het onderzoeksprogramma staan (de thema's van) de nieuwe onderzoeken die zijn geprogrammeerd en de onderzoeken uit eerdere onderzoeksprogramma's die nog moeten worden afgerond.

Sinds het onderzoeksprogramma van 2023 zijn we voor Amsterdam gestart met een nieuwe werkwijze van programmeren die we de komende jaren willen voortzetten. In plaats van nauw omschreven onderzoeksonderwerpen presenteren we thema's die als leidraad functioneren voor het starten van nieuwe onderzoeken in het volgende jaar. Met deze werkwijze willen we meer ruimte voor flexibiliteit bij het opzetten van onderzoeken mogelijk maken. Daarmee verwachten wij dat we bij het starten van onderzoeken, bijvoorbeeld bij de afbakening, beter rekening kunnen houden met actuele ontwikkelingen. De thema's geven wel aan welke (beleids)terreinen het volgende jaar onze aandacht zullen krijgen.

Hoe wordt de voortgang van de opvolging van aanbevelingen bewaakt?

Tot en met 2019 ging de rekenkamer geregeld na of de aanbevelingen uit haar rapporten werden opgevolgd. In Amsterdam is in 2020 een start gemaakt met een nieuwe werkwijze. De nieuwe werkwijze houdt in dat in het raadsbesluit het college wordt gevraagd om de opvolging van aanbevelingen voortaan zelf te monitoren en daarover aan de raad te rapporteren. Wij kunnen dan volstaan met het steekproefsgewijs toetsen van een jaarlijkse voortgangsrapportage. Uit ons [onderzoek](#) van mei 2023 blijkt dat het college nog onvoldoende gevolg heeft gegeven aan de monitoring van de aanbevelingen en de rapportage daarover. In Zaanstad is een vergelijkbare verandering van de werkwijze afgesproken, die voor het eerst is toegepast bij het onderzoek [Meldingen openbare ruimte in Zaanstad](#) (april 2021).

In 2023 is met de Wet versterking decentrale rekenkamers, de Gemeentewet uitgebreid met een artikel (art. 185a) dat het college per 1 januari 2023 verplicht de gemeenteraad jaarlijks te informeren over de opvolging van aanbevelingen die de lokale rekenkamer aan het college heeft gedaan. Hiermee is er nu een wettelijke verplichting voor het college om over de opvolging van de aanbevelingen te rapporteren. Deze nieuwe wettelijke verplichting is door de directeur van de rekenkamer in diverse gesprekken onder de aandacht gebracht van de ambtelijke top en leden van de colleges van Amsterdam en Zaanstad.

Hoe is de procedure betreffende de onderzoeksprogramma's?

Jaarlijks brengen we in december of januari de onderzoeksprogramma's uit voor het (volgende) kalenderjaar met daarin een overzicht van de geplande onderzoeken. Daaraan voorafgaand worden de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad bevraagd over onderwerpen die zij belangrijk vinden voor mogelijke rekenkameronderzoeken. Het is de wettelijke bevoegdheid van de bestuurder/directeur van de rekenkamer om de onderzoeksprogramma's vast te stellen. De

onderzoeksprogramma's worden aan de gemeenteraden en de colleges ter kennisname toegezonden. Ook worden de onderzoeksprogramma's op onze website gepubliceerd. De gemeenteraden kunnen ook per motie verzoeken om een specifiek onderzoek te doen, een zogenaamd verzoekonderzoek. De bestuurder heeft de bevoegdheid te besluiten om het verzoekonderzoek al dan niet uit te voeren en geeft daarbij aan wat daarvan de mogelijke consequenties zijn voor de programmering.

2.2 Paragrafen

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is ook van toepassing op de rekenkamer. Het BBV schrijft voor dat – voor zover relevant – er een aantal paragrafen moeten worden opgenomen in de beleidsbegroting waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de rekenkamer zijn alleen de paragrafen over het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering van belang.

2.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's zijn minimaal. Met de gemeentelijke bijdragen is er een structurele dekking voor de reguliere kosten. In 2023 hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad besloten om de huidige samenwerking te continueren. Daarbij is tevens besloten om de jaarlijkse (geïndexeerde) gemeentelijke bijdragen, die golden voor de periode 2016 – 2021, voort te zetten voor de jaren 2024 tot met 2028 en deze conform de gemeenschappelijke regeling jaarlijks aan te passen aan de loonkostenontwikkeling. Vóór 2028 zal wederom de afspraak moeten worden herbevestigd.ⁱ

Het grootste risico is dat een deelnemende gemeente de samenwerking via de gemeenschappelijke regeling opzegt. Het eventueel opzeggen van de samenwerking is evenwel niet primair een financieel risico van de rekenkamer. Omdat de rekenkamer geen eigen rechtspersoonlijkheid heeft, komen de financiële gevolgen de gemeenten Amsterdam en Zaanstad toe. In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat bij de uittreding van een deelnemende gemeente, de deelnemende gemeenteraden gezamenlijk de verplichtingen van de uittredende raad vaststellen. Daarbij geldt dat de uittredende raad in ieder geval tweemaal de laatstelijk voor de raad verschuldigde jaarbijdrage vergoedt waaronder de kosten voor het personeel, de boventalligheid, het afronden van de lopende onderzoeken en de daaruit voortvloeiende verplichtingen.

Voor het opvangen van schommelingen in de uitgaven streven we ernaar om een algemene reserve aan te houden tussen de 10 en 15% van de te ontvangen jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Eind 2026 bedraagt de algemene reserve naar verwachting circa € 283.357 of 10,0% van de jaarlijkse bijdragen. Daarmee is algemene reserve binnen de gewenste bandbreedte van 10 en 15% van de jaarlijkse bijdragen. Wanneer de algemene reserve boven de 15% uitkomt, wordt in overleg met het Overlegorgaan RAZ nagegaan hoe die middelen worden bestemd.

Hieronder is de voorgeschreven tabel inzake financiële kengetallen - voor zover relevant voor de rekenkamer - opgenomen.

ⁱ Ten minste twaalf maanden voor afloop van de zesjaarsperiode stelt een raad opnieuw de jaarlijkse bijdrage vast.

Tabel 2.1 – Verloop van de kengetallen

	Jaar-rekening 2024	Begroting 2025 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2026	Meerjaren-raming 2027	Meerjaren-raming 2028	Meerjaren-raming 2029
Solvabiliteits-ratio	88%	70%	64%	61%	58%	56%
Netto schuldquote	-26%	-14%	-10%	-10%	-10%	-10%
Incidentele/ structurele exploitatie-ruimte	-2%	-5%	-4%	0%	0%	0%

De *solvabiliteitsratio* geeft aan in welke mate de bezittingen (vaste en vlottende activa) zijn gefinancierd met eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserves). De solvabiliteitsratio ligt naar verwachting tussen de 56 en 70%. Dit duidt op een goede solvabiliteitspositie. De daling van de solvabiliteitsratio wordt voornamelijk veroorzaakt door een afname van de bestemmingsreserves voor huisvesting en ICT. Deze reserves dienen als dekking voor de afschrijvingen op investeringen in huisvesting en ICT. Daarnaast draagt in 2025 en 2026 ook het aanwenden van de algemene reserve om een sluitende begroting te realiseren bij aan de afname van de solvabiliteit.

De *netto schuldquote* is een kengetal waarbij een relatie wordt gelegd tussen de netto schulden en de jaarlijkse totale baten. Voor dit verhoudingsgetal geldt: hoe lager hoe beter. De VNG geeft als indicatie dat indien dit percentage uitkomt boven de 100%, een gemeente zou moeten opletten. De negatieve netto schuldquote weerspiegelt dat aan het eind van ieder jaar de (verwachte) vorderingen hoger zijn dan de (verwachte) schulden. Financieel-technisch is dat positief. De lage netto schuldquote van de rekenkamer is mede een gevolg van het beleid om investeringen met bestemmingsreserves te financieren.

In 2024 was er een *incidentele exploitatieruimte* van 2% (negatief) voornamelijk als gevolg van hogere personeelslasten. Dit had diverse oorzaken, waaronder de CAO-loonkostenstijging, het invullen van beschikbare vacatures gedurende het jaar, en de inzet van vervangend personeel bij langdurige afwezigheid van medewerkers. Daarnaast hebben ook de tijdelijke inzet voor communicatiewerkzaamheden en bedrijfsvoering, evenals de inhuur van een externe deskundige voor een onderzoek, bijgedragen aan de gestegen personeelskosten. We verwachten dat deze negatieve exploitatieruimte zich in 2025 en 2026 voortzet, maar niet doorwerkt in latere jaren, omdat deze deels incidenteel van aard is. Vanaf 2027 wordt een *structurele exploitatieruimte* verwacht van 0%. Dat betekent dat de structurele inkomsten en structurele uitgaven elkaar in evenwicht houden.

2.2.2 Financiering

De rekenkamer financiert de lopende exploitatie met de ontvangen bijdragen van de deelnemende gemeenten, kortlopende schulden en de opgebouwde reserves. De rekenkamer heeft geen langlopende leningen aangetrokken voor de financiering van de vaste materiële activa. De financiering vindt plaats met bestemmingsreserves.

De rekenkamer heeft een eigen bankrekening. Als gevolg van de *Regeling schatkist-bankieren decentrale overheden* wordt deze bankrekening dagelijks door Treasury van de gemeente

Amsterdam aangezuiverd of afgeroomd waardoor het banksaldo dagelijks op nul euro uitkomt. Door het afkomen of aanzuiveren ontstaat een rekening-courantverhouding met de gemeente Amsterdam. De rekenkamer betaalt geen rente over een eventueel negatief rekeningcourantsaldo, maar ontvangt ook geen rente over een positief rekeningcourantsaldo.

2.2.3 Bedrijfsvoering

We werken binnen het kader van de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad en we hebben een reglement van orde. Er is in 2024 een nieuwe Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Amsterdam-Zaanstad opgesteld en door de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad goedgekeurd. De nieuwe regeling is vanaf 6 juli 2024 van kracht en is gewijzigd naar aanleiding van de wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Daarnaast is een aantal aanvullende wijzigingen doorgevoerd, mede naar aanleiding van de Beleidsvisie 2023-2028 van de rekenkamer. Een belangrijke wijziging is dat begrotingswijzigingen die geen invloed hebben op de gemeentelijke bijdrage(n) en/of waarbij de algemene reserve binnen de vastgestelde bandbreedte blijft, niet aan beide raden voor een zienswijze worden voorgelegd. Deze begrotingswijzigingen zullen wel zichtbaar zijn in de jaarrekening en worden besproken in het Overlegorgaan RAZ.

Aansluitend op de wijziging van de gemeenschappelijke regeling hebben wij ons reglement van orde aangepast en in overeenstemming gebracht met de gemeenschappelijke regeling. Aan het reglement hebben wij regels over het interne financiële beleid toegevoegd. Ook hebben wij de termijn van feitelijk wederhoor (2 weken) en de termijn voor een bestuurlijke reactie (3 weken) geconcretiseerd. Tevens hebben wij duidelijk gemaakt hoe wij met een verzoek van de gemeenteraad om onderzoek uit te voeren omgaan en hoe wij omgaan met een verzoek van de gemeenteraad om deze te ondersteunen. In de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad een plaatsvervanger van de bestuurder/directeur van de rekenkamer moet benoemen. In het verleden is dit niet gebeurd en op dit moment hebben de gemeenteraden nog geen plaatsvervanger van de bestuurder benoemd.

Borging kwaliteit onderzoeken

Voor het beheersen en bewaken van de kwaliteit van rekenkameronderzoeken heeft de rekenkamer een digitaal handboek ontwikkeld. Hierin zijn de procedures beschreven voor de planning, het doen van onderzoek en het publiceren van rapporten. Het handboek wordt geregeld geactualiseerd. Daarnaast heeft de rekenkamer tezamen met de G4-rekenkamers en de Randstedelijke Rekenkamer een kwaliteitshandvest vastgesteld. Het kwaliteitshandvest is in april 2020 voor het laatst herzien. Momenteel is er overleg gaande tussen de betrokken rekenkamers om het handvest te actualiseren.

Opleiding, arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van het bureau van de rekenkamer is in dienst van de gemeente Amsterdam. De rekenkamer volgt daarom het beleid van de gemeente aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De rekenkamer hecht eraan dat medewerkers zich blijven bekwamen. Er is binnen de rekenkamer jaarlijks een totaal budget beschikbaar voor deskundigheids- en vaardigheidsbevordering. Dit budget bestaat uit twee pijlers: tijd en kosten. Deskundigheids- en vaardigheidsbevordering gebeurt niet alleen in concrete workshops, cursussen of opleidingen, maar ook door extra tijdsinvestering tijdens de projecten zelf. Voor de kosten is 2% van het personeelsbudget beschikbaar. Voor de te besteden uren in werktijd is maximaal 4% van de werktijd gereserveerd voor deskundigheids- en vaardigheidsbevordering.

Automatisering en informatisering

In 2019 is een eigen netwerk geïmplementeerd met specialistische programma's voor het verzamelen en verwerken van onderzoeksgegevens, het publiceren van rapporten en de

kantoorautomatisering. Dit netwerk is in 2024 vernieuwd met een nieuwe digitale werkomgeving. Daarnaast kan de rekenkamer ook gebruikmaken van het generieke netwerk van de gemeente Amsterdam. Voor het ontwikkelen van de website en onderhoud van het eigen netwerk wordt externe deskundigheid ingehuurd.

Financieel beheer

Voor het financieel beheer maakt de rekenkamer gebruik van de diensten van de directie Financiële Dienstverlening van de gemeente Amsterdam. Periodiek wordt de getrouwheid van de financiële rapportages intern getoetst. Indien daar aanleiding toe is, vindt bijsturing plaats en wordt zo nodig de begroting aangepast. Zo'n begrotingswijziging wordt altijd eerst besproken in het Overlegorgaan RAZ. Om te kunnen bewaken dat de onderzoeksinzet gebeurt naar rato van de bijdragen van de gemeenten, wordt door de onderzoekers tijd geschreven. De jaarrekening van de rekenkamer wordt gecontroleerd door een externe accountant.

2.2.4 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is inwerking getreden op 1 mei 2022. In de Woo staat dat iedereen recht heeft op informatie van de overheid en dat de overheid actief informatie openbaar moet maken. Dit geldt ook voor de rekenkamer.

Wat doen we al?

Wij publiceren al onze onderzoeken op onze website. Ook onze beleidsvisie en onze onderzoeksprogramma's staan op onze website. Op de projectpagina's van de onderzoeken publiceren we onze onderzoeksoptzettingen, antwoorden op vragen van raadsleden, rekenkamerbrieven en de behandelingen van onze rapporten in de raadsvergaderingen. Tot slot bevat onze website informatie over onze organisatie, onze werkwijze en procedures, hoe u ons kunt bereiken, hoe een klacht of een informatieverzoek kan worden ingediend en hoe een onderzoeksonderwerp kan worden aangedragen.

Wat zijn onze voornemens voor 2025 en 2026?

De Woo kent zeventien informatiecategorieën die decentrale overheden, waaronder de rekenkamer, (op termijn) openbaar moeten maken. De ministeriele regeling Actieve openbaarmaking Woo beschrijft de wijze waarop documenten openbaar gemaakt moeten worden. De verwachting is dat gedurende 2025 en 2026 meer van deze informatiecategorieën verplicht openbaar gemaakt moeten worden. Te denken valt aan Woo-besluiten, convenanten, onderzoeksrapporten (over de rekenkamer) en klachten. We zullen deze ontwikkelingen volgen, ons voorbereiden op de openbaarmaking van deze categorieën (voor zover deze op ons van toepassing zijn) en deze informatie openbaar maken. Daarnaast zullen we in de Woo-index de openbaar gemaakte documenten vermelden. In ons streven om zoveel mogelijk documenten openbaar te maken zullen we bijvoorbeeld ook de gedragscode en selectielijst op onze website plaatsen. In overleg met de gemeentearchivaris passen we in 2025 de selectielijst toe voor zover deze van toepassing is op de rekenkamer. Dat betekent dat we bepaalde documenten gaan vernietigen en ander documenten zullen overbrengen naar het stadsarchief. Die documenten kunnen daar dan worden ingezien. Ontvangen wij een Woo-verzoek dan zoeken we contact met de verzoeker om te overleggen met welke informatie de verzoeker is geholpen. Daar waar het mogelijk is om de informatie te verstrekken, is ons streven om dit snel te doen.

3. Financiële begroting 2026

In dit hoofdstuk is de programmabegroting 2026 opgenomen inclusief de meerjarenbegroting 2026-2028.

3.1 Programmabegroting 2026

Het programma van de rekenkamer bestaat uit het uitvoeren van de rekenkamerfunctie voor de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten.

Tabel 3.1 – Overzicht van begrote baten en lasten 2026

Baten (in €)	Realisatie 2024	Begroting 2025 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2026
Bijdrage Amsterdam	2.403.540	2.511.700	2.574.490
Bijdrage Zaanstad	241.880	252.760	259.080
Overige baten	1.550	1.500	P.M.
Totaal baten	2.646.970	2.765.960	2.833.570

Lasten (in €)	Realisatie 2024	Begroting 2025 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2026
Personeelslasten	2.179.155	2.390.548	2.410.000
Overige personeelslasten	28.689	32.000	32.800
Huisvestingslasten	243.898	246.000	252.150
ICT-kosten	123.937	145.000	148.625
Publicatiekosten	27.665	23.000	23.000
Overige materiële kosten	87.690	74.000	74.000
Kapitaallasten	63.040	49.140	48.110
Onvoorzien	0	0	0
Totaal lasten	2.754.075	2.959.688	2.988.685

Resultaat (in €)	Realisatie 2024	Begroting 2025 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2026
Saldo van baten en lasten	-107.105	-193.728	-155.115
Onttrekkingen reserves	250.020	352.928	155.115
Toevoegingen reserves	-69.950	-159.200	0
Resultaat	72.965	0	0

Het BBV schrijft voor dat gemeenschappelijke regelingen ook inzicht moeten geven in voorgeschreven taakvelden. In paragraaf 3.3 is daarom een overzicht opgenomen van baten en lasten naar taakvelden.

3.2 Toelichting op de programmabegroting 2026

Baten

Bijdragen gemeenten Amsterdam en Zaanstad

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de raden van de deelnemende gemeenten voor een periode van zes jaar de jaarlijkse bijdrage aan de rekenkamer vaststellen. Na zes jaar kunnen nieuwe afspraken gemaakt worden over de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten.

In 2023 is besloten door de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad om de huidige samenwerking te continueren en de jaarlijkse (geïndexeerde) gemeentelijke bijdragen, die golden voor de periode 2016 – 2021, voort te zetten voor de jaren 2024 tot met 2028. Conform de gemeenschappelijke regeling mogen de bijdragen jaarlijks worden aangepast aan de loonkostenontwikkeling. Bij het opstellen van de begroting maken we hiervan een inschatting. De werkelijke loonkostenontwikkeling wordt aanzienlijk later bekend gemaakt door het CBS (index contractuele loonkosten per maand, CAO-sectoren Overheid). Hierdoor wordt pas ruimschoots na afloop van een begrotingsjaar duidelijk wat de werkelijke loonkostenontwikkeling is geweest. Op dit moment is alleen voor 2023 een definitieve loonkostenontwikkeling bekend. Op basis van de voorlopige cijfers voor 2024 en 2025 en de raming voor 2026 schatten wij in dat de cumulatieve indexatie sinds 2020 uit moet komen op 125,9. Tot en met begrotingsjaar 2025 hebben wij in onze begrotingen rekening gehouden met loonkostenontwikkelingen die cumulatief uitkomen (ten opzichte van 2020) op 122,8. Om voor 2026 uit te komen op een cumulatieve indexatie van 125,9 is derhalve een indexatie van 2,5% nodig van de gemeentelijke bijdragen.

Tabel 3.2 – Overzicht cumulatieve indexatie begrotingsjaar 2026

(2020 = 100)	Rekenindex	Indexatie in begroting
2023	112,8	113
2024	119,9	117,5
2025	123,4	122,8
2026	125,9	125,9

Overige baten

De rekenkamer kan incidenteel overige baten realiseren door het op verzoek verzorgen van presentaties en gastcolleges. Ook komt het soms voor dat de rekenkamer opbrengsten verkrijgt door met andere rekenkamers samen te werken. De omvang van deze activiteiten is beperkt. In de begroting is daarom voor overige opbrengsten een pro-memorie-post opgenomen.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personeelskosten zijn de totale loonkosten opgenomen van de vaste en tijdelijke medewerkers van de rekenkamer. De begrote formatie van de rekenkamer bedraagt 20 fte. Ook de personeelskosten van de bestuurder/directeur zijn onder deze post begroot. Verder worden onder deze post de kosten geboekt voor project-inhuur. Hierbij gaat het voornamelijk om het incidenteel inhuren van specifieke deskundigheid en expertise ter ondersteuning van het onderzoek. Om flexibel te kunnen reageren op ontwikkelingen in de arbeidsmarkt kunnen binnen het personeelsbeleid keuzes worden gemaakt voor meer of minder (specialistische) inhuur.

Eind 2024 is de keuze gemaakt om tijdelijk meer personeel in te zetten dan de beschikbare formatieruimte. Dit om de voortgang van onderzoeksactiviteiten te waarborgen bij personeelsverloop en langdurige afwezigheid van medewerkers, zoals zwangerschaps- en ouderschapsverlof of langdurige ziekte. Deze aanpak wordt voortgezet en zal ook in 2026 leiden

tot hogere personeelskosten. Daarnaast zal gedurende 2026 nog gebruik worden gemaakt van een tijdelijke inzet voor communicatiewerkzaamheden.

Overige personeelslasten

De overige personeelslasten hebben betrekking op het budget voor onder meer externe opleidingskosten en kosten voor sociale activiteiten, voor zowel de onderzoekers als de overige medewerkers.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten hebben betrekking op de huur- en de servicekosten van de kantoorruimte. Tevens zijn onder deze post de kosten begroot voor het schoonmaken en de periodieke vervanging van meubilair. De rekenkamer heeft 525 m² kantoorruimte gehuurd. Het huurcontract loopt tot 30 november 2033, met een optie om het contract te beëindigen per 1 december 2029.

ICT-kosten

De ICT-kosten hebben betrekking op de kosten die samenhangen met het beheer van het eigen ICT-netwerk, kleine ICT-aanschaffingen, jaarlijkse licenties, et cetera. Voor een beperkt aantal ICT-toepassingen maken we ook gebruik van het ADW-netwerk van de gemeente Amsterdam. De daarvoor in rekening gebrachte kosten worden ook op deze post verantwoord.

Publicatiekosten

Onder deze post worden de kosten opgenomen voor het onderhoud en het verder verbeteren van de website van de rekenkamer. Ook eventuele druk- en verzendkosten van rapporten, drukwerk en kosten met betrekking tot het visualiseren van rapporten worden onder deze post verantwoord.

Overige materiële kosten

Onder deze post zijn de kosten begroot die de gemeente Amsterdam in rekening brengt voor het voeren van de financiële administratie en ondersteuning met betrekking tot personeelszaken. Verder zijn onder deze post de accountantskosten, kosten externe inhuur functionaris gegevensbescherming, juridische kosten, de kosten van contributies voor brancheorganisaties, verzekeringskosten, et cetera. begroot.

Kapitaallasten

De kapitaallasten in 2026 hebben betrekking op de afschrijvingskosten van investeringen in huisvesting en ICT. Er wordt € 2.280 afgeschreven voor de aanschaf van nieuwe mobiele telefoons en laptopbeveiliging in 2023. Daarnaast zijn in 2024 nieuwe desktop computers en laptops aangeschaft en is overgegaan naar een nieuwe digitale werkomgeving. Hiervoor wordt respectievelijk € 6.080 en € 7.910 afgeschreven. Voor het nieuwe interieur op het kantoor is een afschrijving van € 31.840 opgenomen. De afschrijvingstermijn voor huisvesting- en ICT-investeringen is vijf jaar.

Onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen. Aangezien onvoorziene posten binnen de rekenkamer zelden voorkomen, is hier geen budget aan toegekend. Onvoorziene uitgaven worden binnen de bestaande budgetten opgevangen, of indien nodig, wordt hiervoor de algemene reserve aangewend, die is bedoeld om fluctuaties in de uitgaven op te vangen.

Resultaat

Het saldo van baten en lasten voor 2026 wordt begroot op € 155.115 (negatief). Dit tekort komt door hogere personeelslasten en de kapitaallasten voor ICT- en huisvestingsinvesteringen. Door € 107.005 te onttrekken aan de algemene reserve en € 48.110 aan de bestemmingsreserves, ontstaat er een sluitende begroting.

3.3 Specificatie naar taakvelden

Op basis van het BBV moeten gemeenschappelijke regelingen ook inzicht geven in de kosten per taakveld. Tevens moet een specificatie worden opgenomen van de verwachte incidentele baten en lasten en de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Overzicht toedeling aan taakvelden

Voor de rekenkamer zijn de taakvelden rekenkamerfunctie en overhead van toepassing.ⁱⁱ

Tabel 3.3 – Overzicht van begrote baten en lasten naar taakvelden

(in €)	Jaarrekening 2024	Begroting 2025 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2026
Baten			
Taakveld Bestuur en ondersteuning	2.646.970	2.765.960	2.833.570
Totaal baten	2.646.970	2.765.960	2.833.570
Lasten			
Taakveld Bestuur	1.967.099	2.148.923	2.209.422
Taakveld Overhead	786.975	810.765	779.263
Onvoorzien	0	0	0
Totaal lasten	2.754.075	2.959.688	2.988.685
Saldo van baten en lasten	-107.105	-193.728	-155.155
Mutaties reserves	180.070	193.728	155.155
Resultaat	72.965	0	0

Toerekening personeelslasten aan taakvelden

De rekenkamer heeft een formatie, exclusief de bestuurder/directeur, van 20 fte. Hiervan heeft 17,2 fte betrekking op medewerkers die worden ingezet voor het doen van onderzoek. De kosten van deze medewerkers worden in principe volledig toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur. Het komt incidenteel voor dat deze medewerkers ook overheadstaken uitvoeren, bijvoorbeeld ten behoeve van de nieuwe ICT infrastructuur. In dat geval vindt een overboeking plaats naar het taakveld 0.4 Overhead. De kosten van de bestuurder/directeur worden volledig toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur. Voor het secretariaat en het bureau management is in de formatie 2,8 fte opgenomen. Een groot deel hiervan wordt beschouwd als overheadskosten. De communicatiewerkzaamheden voor de projecten vallen onder onderzoek en daarmee onder het taakveld 0.1 Bestuur.

Binnen het personeelskostenbudget is ook beperkte ruimte voor het inhuren van externe expertise en uitzendkrachten. Om het personeelskostenbudget optimaal te benutten, kunnen bij natuurlijk verloop en arbeidsmarktontwikkelingen tijdelijk externen worden aangetrokken.

ⁱⁱ Het Iv3-Informatievoorschrift 2017 vermeldt de rekenkamer expliciet als een onderdeel van het taakveld 01. Bestuur.

Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden worden de kosten daarvan toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur of taakveld 0.4 Overhead.

Toerekening overige kosten aan taakvelden

De overige personeelskosten, huisvestingslasten, overige materiële kosten en kapitaallasten worden alle toegerekend aan het taakveld 0.4 Overhead. De publicatiekosten worden volledig toegerekend aan het taakveld 0.1 Bestuur.

Overzicht incidentele baten en lasten begroting

Voor het begrotingsjaar 2026 zijn er geen incidentele baten of lasten begroot.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er zijn bestemmingsreserves gevormd om de jaarlijkse afschrijvingslasten van de (geactiveerde) huisvestings- en ICT-investeringen te dekken. Voor afschrijvingslasten huisvesting wordt jaarlijks € 31.840 aan de reserve huisvesting onttrokken. Voor de ICT-investeringen wordt jaarlijks € 16.270 onttrokken aan de bestemmingsreserve ICT.

3.4 Investeringsbegroting

In de onderstaande tabel staat de investeringsstaat van de rekenkamer.

Tabel 3.4 – Investeringsstaat rekenkamer

Materiële vaste activa ⁱⁱⁱ (in €)	Initieel investeringsbedrag	Boekwaarde per 1-1-2026	Investeringen 2026	Afschrijving in boekjaar	Boekwaarde per 31-12-2026	Afschrijving (lineair)
Huisvesting						
Nieuwe inrichting kantoor	159.200	159.200	0	31.840	127.360	5 jaar (2026-2030)
ICT						
Mobiele telefoons en laptopbeveiliging 2023	11.400	4.560	0	2.280	2.280	5 jaar (2023-2027)
Desktops en laptops 2024	30.400	18.240	0	6.080	12.160	5 jaar (2024-2028)
Digitale werkomgeving 2024	39.550	23.730	0	7.910	15.820	5 jaar (2024-2028)
Totaal	240.550	205.730	0	48.110	157.620	

Recent is een ontwerp opgesteld voor de nieuwe inrichting van het kantoor. In 2025 zijn investeringskosten voorzien ter uitvoering van het ontwerp. Op basis van een voorlopige kostenraming bedraagt deze investering in totaal € 159.200. De exacte omvang van de kosten zullen later dit jaar worden vastgesteld. Zodra deze bekend zijn, worden de werkelijke

ⁱⁱⁱ Investeringskosten tot een bedrag van € 10.000 worden niet geactiveerd, maar als last genomen in het jaar van aanschaf.

investeringskosten betrokken in de tweede begrotingswijziging van 2025. Voor 2026 zijn er geen grote investeringen voorzien.

3.5 Uiteenzetting financiële positie

Voor de rekenkamer worden voor eind 2025 en eind 2026 de volgende balansen geprognoseerd. Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de diverse balansposten is tevens ter vergelijking de balans per 31 december 2024 toegevoegd.

Tabel 3.5 – Overzicht geprognoseerde balansen

	Balans 31-12-2024 (vóór resultaat- bestemming)	Geprognoseerde balans 31-12-2025	Geprognoseerde balans 31-12-2026
Vaste activa			
Investeringen			
- Huisvesting	32.870	159.200	127.360
- ICT	62.800	46.530	30.260
Vlottende activa			
Vorderingen	76.480	50.000	50.000
Liquide middelen	-	-	-
Overlopende activa	639.817	590.362	483.357
Totaal activa	811.967	846.092	690.977

	Balans 31-12-2024 (vóór resultaat- bestemming)	Geprognoseerde balans 31-12-2025	Geprognoseerde balans 31-12-2026
Eigen vermogen			
Algemene reserve	461.985	390.362	283.357
Reserve huisvesting	32.870	159.200	127.360
Reserve ICT	62.800	46.530	30.260
Reserve bijz. lasten	159.200	-	-
Nog te bestemmen	72.965	-	-
Vaste schulden			
Kapitaalschuld	-	-	-
Vlottende schulden			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	22.147	250.000	250.000
Totaal passiva	811.967	846.092	690.977

Hierna volgt een toelichting op verschillende balansposten.

Vaste activa

In 2023 zijn nieuwe mobiele telefoons aanschaf en is de beveiliging van de bestaande laptops verbeterd. De investeringskosten daarvan bedroegen in totaal € 11.400. In 2024 is daarnaast een bedrag van € 30.400 geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe desktop computers en laptops. Tevens is voor een bedrag van € 39.550 geïnvesteerd in het opzetten en implementeren van een nieuwe digitale werkomgeving. De ICT-investeringen worden in vijf jaar afgeschreven. De totale ICT-afschrijvingskosten per jaar bedragen € 16.270.

In 2025 worden er investeringskosten in de huisvesting voorzien. Op basis van een voorlopige kostenraming bedraagt de investering € 159.200. De investering wordt geactiveerd en jaarlijkse afschreven met een bedrag van € 31.840. De exacte kosten van de investeringen worden medio 2025 bekend en betrokken in de tweede begrotingswijziging 2025. Eerdere investeringen in de verbouwing van het kantoor zijn eind 2025 volledig afgeschreven.

Vlottende activa

De verwachte vorderingen aan het eind van 2025 en 2026 betreffen de vorderingen op de deelnemende gemeenten in verband met door de rekenkamer betaalde btw die verrekend kan worden met het btw-compensatiefonds.

De overlopende activa-post heeft grotendeels betrekking op de rekening-courant-verhouding met de gemeente Amsterdam. Deze is ontstaan door de verplichting om liquide middelen bij het Rijk te stallen (het zogenaamde schatkistbankieren).

Eigen vermogen

Het verwachte verloop van het eigen vermogen is hieronder inzichtelijk gemaakt. De reserves worden daarna in het kort toegelicht.

Tabel 3.6 – Verloopoverzicht reserves

Reserves (in €)	31-12-2024 (ná resultaat- bestemming)	Begrote mutaties 2025	31-12-2025	Mutaties 2026	31-12-2026
Algemene reserve	534.950	-144.588	390.362	-107.005	283.357
Subtotaal	534.950	-144.588	390.362	-107.005	283.357
Bestemmings- reserve					
Huisvesting	32.870	126.330	159.200	-31.840	127.360
ICT	62.800	-16.270	46.530	-16.270	30.260
Bijzondere lasten	159.200	-159.200	-	-	-
Subtotaal	254.870	-49.140	205.730	-48.110	157.620
Totaal reserves	789.820	-193.728	596.092	-155.115	440.977

Algemene reserve

Met de vorming van de gemeenschappelijke regeling in 2010 heeft de rekenkamer een financieel zelfstandige positie gekregen. Om de fluctuaties in de onderzoekskosten te kunnen opvangen, streeft de rekenkamer naar een algemene reserve tussen de 10 en 15% van het jaarlijkse budget. Dit betekent een gewenste stand tussen de € 283.300 en € 425.100. Naar verwachting zal de algemene reserve eind 2026 afnemen tot € 283.357. Daarmee valt de stand van de algemene

reserve weer binnen de streefwaarde van 10 tot maximaal circa 15% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen.

Reserve huisvesting

De rekenkamer heeft een bestemmingsreserve huisvesting voor de financiering van de jaarlijkse afschrijvingskosten van investeringen in de huisvesting. Voor de geplande investeringen in 2025 wordt jaarlijks een bedrag van € 31.840 aan deze reserve onttrokken. De investeringen in huisvesting worden in vijf jaar afgeschreven. De eerdere investeringen in huisvesting zijn ultimo 2025 volledig afgeschreven.

Reserve ICT

Begin 2023 zijn nieuwe mobiele telefoons aanschaf en is de beveiliging van de bestaande laptops verbeterd (zie tabel 3.3). Deze investering bedroeg in totaal € 11.400. In 2024 is daarnaast een bedrag van € 30.500 geïnvesteerd in de aanschaf van nieuwe desktop computers en laptops. Tevens is voor een bedrag van € 39.550 geïnvesteerd in het opzetten en implementeren van een nieuwe digitale werkomgeving. Voor de dekking van de afschrijvingskosten van ICT-investeringen is een reserve gevormd. ICT-investeringen worden in vijf jaar afgeschreven. Dit betekent dat jaarlijks € 16.270 aan deze reserve wordt onttrokken ten gunste van de exploitatie.

Reserve Bijzondere lasten

Tijdens de behandeling van de Begroting 2024 hebben de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad met het voorstel van de rekenkamer ingestemd om een deel van de bestemmingsreserve Bijzondere Lasten, waarin het eerdere vermogensoverschot in de periode 2016 – 2021 is overgeheveld, te benutten ter dekking van extra uitgaven op het gebied van ICT en huisvesting.^{iv} Het eventuele restant van de beschikbare middelen zal ingezet worden voor de uitvoering van nieuwe taken, zoals beschreven in de Beleidsvisie 2023-2028. In 2024 is reeds een bedrag onttrokken ter dekking van de ICT-investeringen. In 2025 wordt het resterende bedrag aangewend voor de geplande investeringen in huisvesting.

Voorzieningen

Er zijn geen bijzondere uitgaven gepland of omstandigheden bekend waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen.

Vaste schulden

De rekenkamer heeft geen langlopende leningen. Het beleid is om voor de financiering van investeringen bestemmingsreserves te vormen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

De kortlopende schulden aan het eind van het jaar hebben grotendeels betrekking op de per 31 december nog te betalen personeels- en ondersteuningskosten aan de gemeente Amsterdam.

Meerjarenramingen

In deze paragraaf zijn de meerjarenramingen van de balansen en exploitaties van de rekenkamer opgenomen. De ramingen zijn voorzien van een korte toelichting.

^{iv} Notitie gemeentelijke bijdragen RAZ, 3 mei 2023.

Tabel 3.7 – Meerjarenraming balansen per 31 december (€ 1.000)

	2026	2027	2028	2029
Vaste activa				
Investerings huisvesting en ICT	158	110	64	32
Vlottende activa				
Vorderingen	50	50	50	50
Liquide middelen	-	-	-	-
Overlopende activa	483	483	483	483
Totaal activa	691	643	597	565

	2026	2027	2028	2029
Eigen vermogen				
Algemene reserve	283	283	283	283
Reserve huisvesting	127	96	64	32
Reserve ICT	30	14	-	-
Reserve bijz. lasten	-	-	-	-
Vaste schulden				
Kapitaalschuld	-	-	-	-
Vlottende schulden				
Kortlopende schulden en overlopende passiva	250	250	250	250
Totaal passiva	691	643	597	565

Het beleid van de rekenkamer is om een algemene reserve aan te houden tussen de 10 en 15% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Hierdoor kunnen schommelingen in het uitgavenniveau zelf worden opvangen. De begrote stand eind 2026 bedraagt € 283.357 (10,0%).

Verder heeft de rekenkamer als beleid om investeringen met eigen middelen te financieren. Dit doet zij door bestemmingsreserves te vormen. De jaarlijkse afschrijvingskosten worden met deze reserves gedekt.

Het huurcontract van de huidige kantoorlocatie van de rekenkamer is verlengd en loopt tot 30 november 2033, met een optie om het contract te beëindigen per 1 december 2029. De in het verleden gedane investeringen zijn in 2025 volledig afgeschreven. In 2025 zullen nieuwe investeringen worden gedaan in de herinrichting van het kantoor. Deze investeringen worden vanaf 2026 in vijf jaar tijd afgeschreven.

De ICT-investeringen worden eveneens in vijf jaar afgeschreven. Vervanging van ICT-investeringen vindt plaats op het moment dat deze economisch zijn afgeschreven. Verder is de verwachting dat door innovatieve ontwikkelingen geregeld nieuwe investeringen in soft- en hardware zullen

moeten worden gedaan. Zodra dit aan de orde is, doet de rekenkamer daarvoor begrotingsvoorstellen.

Voor de besteding van de reserve Bijzondere lasten is - in samenhang met het vaststellen van de vaste gemeentelijke bijdragen tot en met 2028 - een aparte notitie opgesteld. De reserve wordt ingezet voor ICT-investeringen en investeringen in huisvesting. In 2024 is een bedrag onttrokken voor ICT-investeringen; in 2025 volgt de onttrekking voor de investeringen in huisvesting.

Tabel 3.8 – Meerjarenraming exploitatie

(in € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Baten				
Taakveld Bestuur en ondersteuning	2.834	2.834	2.834	2.834
Totaal baten	2.834	2.834	2.834	2.834
Lasten				
Taakveld Bestuur	2.209	2.150	2.150	2.150
Taakveld Overhead	779	732	729	715
Onvoorzien	-	-	-	-
Totaal lasten	2.989	2.882	2.879	2.865
Saldo van baten en lasten	-155	-48	-46	-32
Mutaties reserves	155	48	46	32
Resultaat	0	0	0	0

Korte toelichting op de meerjarenraming exploitatie

De bedragen zijn gebaseerd op een geschat prijspeil 2026 zoals bij het opstellen van de begroting is voorzien (indexering van 2,5% ten opzichte van de *Begroting 2025*).[✓]

Incidentele baten en lasten

Vanaf 2026 zijn in de meerjarenraming geen incidentele baten of lasten voorzien. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de jaarbegrotingen bezien of er aanleiding is om incidentele posten te begroten.

Structurele onttrekkingen aan reserves

De mutaties reserves hebben betrekking op onttrekkingen aan de bestemmingsreserves Huisvesting en ICT. Deze onttrekkingen dienen om de afschrijvingslasten te dekken. In 2026 wordt hiervoor € 48.110 onttrokken. De afschrijvingslasten dalen in jaren daarop naar € 31.840 in 2029.

Ontwikkeling EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van de ontvangsten en uitgaven, berekend op transactiebasis overeenkomstig de voorschriften van het BBV. Het verloop van het EMU-saldo voor de

[✓] Een belangrijke reden om niet meerjarig te indexeren is de grote onzekerheid over de toekomstige indexatiepercentages en hun ontwikkeling over meerdere jaren.

rekenkamer is samengevat in onderstaande tabel. Alleen de posten die voor de rekenkamer van toepassing zijn, zijn in de tabel opgenomen.

Tabel 3.9 – EMU-saldo per einde jaar (€ 1.000)

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025 (na eerste wijziging)	Begroting 2026	Meerjaren-raming 2027	Meerjaren-raming 2028	Meerjaren-raming 2029
Exploitatie vóór mutaties reserves	-107,1	-193,7	-155,1	-48,1	-45,8	-31,8
Afschrijvingen tlv exploitatie	63,0	49,1	48,1	48,1	45,8	31,8
Investeringen in (im-)materiële activa	-70,0	-159,2	-	-	-	-
EMU-Saldo	-114,0	-303,8	-107,0	0	0	0

In 2024 is er een negatief EMU-saldo van € 114.015. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt door een negatief saldo van baten en lasten als gevolg van hogere personeels- en huisvestingslasten, en heeft mede betrekking op de ICT-investeringen in dat jaar. Het begrote negatieve EMU-saldo 2025 van € 303.788 komt grotendeels door de geplande investeringen in huisvesting in 2025 en de hogere begrote personeels- en huisvestingslasten. De hogere persoonslasten zijn tevens de reden van het negatieve EMU-saldo in 2026 (€ 107.005). Vanaf 2027 wordt er een EMU-saldo verwacht van € 0. Dit komt omdat de afschrijvingskosten (= geen uitgaven) worden gedekt door onttrekkingen aan bestemmingsreserves (= geen inkomsten). Daarnaast is het streven om de personeelslasten vanaf 2027 weer structureel in evenwicht te brengen met de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen.

4. Eerste begrotingswijziging 2025

De oorspronkelijke *Begroting 2025* is na de ontvangst van de zienswijzen van de gemeenteraden Amsterdam en Zaanstad op 24 juli 2024 door de directeur van de rekenkamer vastgesteld.

Vanwege diverse redenen is er aanleiding om de *Begroting 2025* te actualiseren. De begrotingswijzigingen zijn een gevolg van:

- Resultaatbestemming 2024;
- Bijstelling van begrote baten 2025
- Bijstelling van begrote lasten 2025;
- Investerings in huisvesting en storting in de bestemmingsreserve Huisvesting;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten;
- Onttrekking aan de algemene reserve.

In paragraaf 4.1 lichten we de begrotingswijzigingen toe. Paragraaf 4.2 laat het effect zien van de begrotingswijzigingen op de programmabegroting 2025 en het verloop van de reservepositie in 2025.

4.1 Toelichting eerste begrotingswijziging 2025

Resultaatbestemming 2024

De *Jaarrekening 2024* laat een positief resultaat zien van € 72.965. Voorgesteld wordt om het volledige jaarresultaat van € 72.965 toe te voegen aan de algemene reserve.

Bijstelling van begrote baten 2025

De baten ten op zichte van de Begroting 2024 (na eerste begrotingswijziging) worden verhoogd met € 1.500. De actualisatie van de begrote baten heeft betrekking op de verwachte overige opbrengsten.

Overige opbrengsten (+ € 1.500)

In de begroting was een pro memorie post voor de overige opbrengsten opgenomen. Deze post heeft betrekking op te ontvangen vergoedingen voor het verzorgen van gastpresentaties en cursussen, en eventuele te ontvangen bijdragen voor advieswerkzaamheden. De voorlopige verwachting is dat de overige opbrengsten € 1.500 bedragen. Dit betreft ontvangen vergoedingen van de Vereniging van Rekenkamer (VvR) voor het verzorgen van een online masterclass.

Bijstelling van begrote lasten 2025

De lasten ten opzichte van de oorspronkelijke *Begroting 2025* (van juli 2024) worden verhoogd met € 155.018. De actualisatie van de begrote lasten heeft betrekking op de lastenstijging in de personeelslasten, overige personeelslasten, huisvestingskosten, ICT-kosten en kapitaallasten. Daarnaast is budget voor de post onvoorzien verlaagd.

Personeelslasten (+ € 118.913)

Naar verwachting laat de post personeelslasten een overschrijding zien van € 118.913. Het personeelsbudget wordt daarom met dit bedrag opgehoogd. Dit heeft twee hoofdoorzaken. Ten eerste de bewuste keuze om tijdelijk meer personeel in te zetten dan de beschikbare formatieruimte om het werk zonder vertraging doorgang te kunnen laten vinden als gevolg van eventueel personeelsverloop en langdurige afwezigheid van medewerkers (zoals voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof, en langdurige ziekte). Deze aanpak zorgt voor continuïteit in het werkproces, maar leidt tot hogere personeelskosten. Ten tweede is er tijdelijk iemand ingezet voor onder meer communicatiewerkzaamheden en het voorbereiden en faciliteren van de herinrichting van het kantoor.

Overige personeelslasten (+ € 3.675)

De overige personeelslasten zijn hoger dan oorspronkelijk gebudgetteerd. Dit komt met name doordat de verwachting is dat meer opleidingskosten voor medewerkers zullen worden gemaakt dan oorspronkelijk begroot.

Huisvestingskosten (+ € 11.000)

Het huidige begrote budget voor huisvestingskosten zal ontoereikend zijn en naar verwachting een budgetoverschrijding laten zien. Het budget voor de huisvestingslasten wordt daarom met € 11.000 opgehoogd. De stijging van de kosten is voornamelijk toe te schrijven aan hogere huur- en servicekosten.

ICT-kosten (+ € 25.000)

De ICT-kosten zijn geactualiseerd op basis van de realisatiecijfers over 2024 en recente kostenontwikkelingen. De stijging is met name het gevolg van hogere kosten voor het beheer en onderhoud van de ICT-omgeving. Deze actualisatie zorgt voor een realistischer weergave van de verwachte kosten in de komende jaren.

Kapitaallasten (+ € 8.930)

De kapitaallasten stijgen met € 8.930 vanwege de afschrijvingskosten voor de ICT-investeringen die in 2024 zijn gedaan. Het betreft investeringen in nieuwe standalone desktops, laptops en de overgang naar een nieuwe digitale werkomgeving. In de oorspronkelijke begroting was de exacte omvang van de investeringen nog niet bekend was. Nu de werkelijke investeringskosten zijn vastgesteld, zijn de bijbehorende afschrijvingskosten hierop aangepast. De investeringen zijn in 2024 geactiveerd.

Onvoorzien (- € 12.500)

Vanuit het BBV geldt de verplichting om in de begroting een post onvoorzien op te nemen. Deze post dient als dekking voor lasten die niet vooraf zijn voorzien in de begroting. Gelet op het feit dat onvoorziene uitgaven voor de rekenkamer zelden voorkomen, is besloten geen budget aan deze post toe te kennen.

Investeringskosten in Huisvesting en storting in de bestemmingsreserve Huisvesting

Recent is een ontwerp opgesteld voor de herinrichting van het kantoor van de rekenkamer. In 2025 staan investeringskosten voor de uitvoering van dit ontwerp. De voorlopige kostenraming bedraagt € 159.200. Ter dekking van de bijbehorende afschrijvingskosten van de investering wordt € 159.200 overgeheveld van de bestemmingsreserve Bijzondere lasten naar de bestemmingsreserve Huisvesting. De definitieve investeringskosten worden medio dit jaar bekend en betrokken in de tweede begrotingswijziging 2025. De investering wordt in vijf jaar afschreven.

Onttrekking aan de bestemmingsreserve Bijzondere lasten

Om de toekomstige jaarlijkse afschrijvingen op de investeringen voor het nieuwe interieur van het kantoor te dekken, wordt een bedrag van € 159.200 onttrokken aan de bestemmingsreserve Bijzondere Lasten. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Huisvesting.

Onttrekking aan de algemene reserve

Het verwachte tekort van € 144.575 zal worden onttrokken aan de algemene reserve. Het verloop van deze reserve is zichtbaar in tabel 4.3. De algemene reserve zal per 31 december 2025, na eerste begrotingswijziging, een omvang hebben van € 390.362. Dit is circa 14,1% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen in 2025. Daarmee valt de stand van de algemene reserve, ondanks de daling, aan de bovenzijde van de streefwaarde van 10 tot circa 15% van de te ontvangen jaarlijkse bijdragen.

4.2 Resumé eerste begrotingswijzing 2025

Programmabegroting

De door te voeren begrotingswijzigingen laten zich als volgt samenvatten.

Tabel 4.1 – Overzicht *Begroting 2025* vóór en na begrotingswijziging

Baten (in €)	Oorspronkelijke begroting 2025	1 ^e begrotingswijziging 2025	Begroting 2025, na 1 ^e begrotingswijziging
Bijdrage Amsterdam	2.511.700	0	2.511.700
Bijdrage Zaanstad	252.760	0	252.760
Overige baten	P.M.	1.500	1.500
Totaal baten	2.764.460	1.500	2.765.960

Lasten (in €)	Oorspronkelijke begroting 2025	1 ^e begrotingswijziging 2025	Begroting 2025, na 1 ^e begrotingswijziging
Personeelslasten	2.271.635	118.913	2.390.548
Overige personeelslasten	28.325	3.675	32.000
Huisvestingslasten	235.000	11.000	246.000
ICT-kosten	120.000	25.000	145.000
Publicatiekosten	23.000	0	23.000
Overige materiële kosten	74.000	0	74.000
Kapitaallasten	40.210	8.930	49.140
Onvoorzien	12.500	-12.500	0
Totaal lasten	2.804.670	155.018	2.959.688

Resultaat (in €)	Oorspronkelijke begroting 2025	1 ^e begrotingswijziging 2025	Begroting 2025, na 1 ^e begrotingswijziging
Saldo van baten en lasten	-40.210	-153.518	-193.728
Onttr. bestemmingsreserves	40.210	168.130	208.340
Toev. bestemmingsreserves	-	-159.200	-159.200
Onttr. algemene reserve	-	144.588	144.588
Toev. algemene reserve	-	-	-
Resultaat	0	0	0

Investeringsbegroting 2025

In de onderstaande tabel is de investeringsbegroting voor 2025 (na de begrotingswijzigingen) opgenomen.

Tabel 4.2 – Investeringsbegroting vóór en na begrotingswijziging

Investeringen (in €)	Oorspronkelijke begroting 2025	1 ^e begrotingswijziging 2025	Begroting 2025, na 1 ^e begrotingswijziging
Investeringen in huisvesting	0	159.200	159.200
Investeringen in ICT	0	0	0
Totaal	0	159.200	159.200

Begroting reserves 2025

De eerste begrotingswijziging heeft effect op de reservepositie van de rekenkamer. Het verloop van de reserves in 2025 kan als volgt worden samengevat.

Tabel 4.3 – Overzicht verloop reserves in 2025

Reserves (in €)	31-12-2024 (vóór resultaatbestemming)	Mutaties begroting 2025	31-12-2025 (vóór 1 ^e begrotingswijziging)	Mutaties 1 ^e begrotingswijziging 2025	31-12-2025 (ná 1 ^e begrotingswijziging)
Algemene reserve	461.985	0	461.985	72.965(1) -144.575(2)	390.375
Subtotaal	461.985	0	461.985	-71.610	390.375
Bestemmingsreserve					
Huisvesting	32.870	-32.870	0	159.200(3)	159.200
ICT	62.800	-7.340	55.460	-8.930(4)	46.530
Bijzondere lasten	159.200	0	159.200	-159.200(5)	0
Subtotaal	254.870	-40.210	214.660	-8.930	205.730
Totaal reserves	716.855	-40.210	676.645	-80.540	596.105

(1) Het positief financieel resultaat 2024 is via de resultaatbestemming rechtstreeks toegevoegd aan de algemene reserve.

(2) Het verwachte begrotingstekort wordt onttrokken aan de algemene reserve.

(3) Storting in de bestemmingsreserve Huisvesting ten laste van de bestemmingsreserve Bijzondere lasten om de afschrijvingskosten van de investeringen in huisvesting te dekken.

(4) Onttrekking aan de bestemmingsreserve om de hogere afschrijvingskosten van de ICT-investeringen te dekken.

(5) Onttrekking om de bestemmingsreserve Huisvesting aan te vullen (zie punt 3).